

Ministerikokous alueiden välisestä turvallisuudesta ja yhteyspolitiikasta Luxemburgissa 20.10.2025

Kokous

Ministerikokous alueiden välisestä turvallisuudesta ja yhteyspolitiikasta Luxemburgissa 20.10.2025

Luxemburgin 20.10.2025 ulkoasiainneuvoston yhteydessä järjestettiin ministerikokous alueiden välisestä turvallisuudesta ja yhteyspolitiikasta. Kokousta emännöivät KEVP Kaja Kallas, laajentumisasioista vastaava komissaari Marta Kos ja kansainvälisistä kumppanuuksista vastaava komissaari Jozef Síkela. Kokoukseen olivat kutsuttuina jäsenmaiden lisäksi Armenian, Azerbaidžhanin, Moldovan, Ukrainan, Turkin ja Keski-Aasian maiden ulkoministerit. Georgia oli kutsuttu suurlähettilästasolla, mutta ei osallistunut kokoukseen. Kokous oli jaettu kahteen osioon, josta ensimmäisessä keskusteltiin Mustanmeren alueen turvallisuudesta, vakaudesta ja resilienssistä. Toisessa osiossa, johon osallistuivat myös Keski-Aasian maat, aiheena oli yhteyspolitiikka. Puheenvuoroissa toistuvat yhteistyön tiivistäminen sekä yhteyspolitiikan strateginen tärkeys muuttuneessa geopoliittisessa tilanteessa.

Mustanmeren alueen turvallisuus, vakaus ja resilienssi -keskustelun avasi KEVP Kallas, todeten Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset alueen turvallisuuteen. EU haluaa syventää yhteistyötä kumppaneidensa kanssa turvallisuuden, vakauden ja resilienssin saralla. Yhteistyön alueella tulee pohjautua alueellisen koskemattomuuden ja kansainvälisten sopimusten kunnioittamiseen. Tulossa on myös droonihankkeita, jotka hyödyttävät niin Mustaa- kuin Itämerä.

Jäsenmaita kannustetaan esittämään hankkeita, joilla alueen turvallisuutta ja vakautta voitaisiin edistää. Mustanmeren alueelle on suunnitteilla meriturvallisuuskeskus. Lisäksi lisättäisiin rannikkovartiostoyhteistyötä. On tarve aluetta koskevalle kokonaisvaltaiselle turvallisuusstrategialle, joka kattaisi myös hybriditoimien torjunnan kuten vaaleihin vaikuttamisen.

Komissaari Kos totesi, että EU on valmis tiivistämään yhteistyötä Etelä-Kaukasian ja Turkin kanssa, ja tätä on tapahtunut jo esim. rikostorjunnassa. Ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän osalta EU hybrid tool box -työkalu on edelleen ajankohtainen. Trans-Kaspian kuljetusreitissä on potentiaalia. Kos toi esiin myös inhimillisen turvallisuuden ja resilienssin näkökulmat. Venäjän hyökkäyssota on aiheuttanut valtavia ympäristövahinkoja Mustanmeren alueella. Merellä kärsitään jatkuvasti saasteista, öljyvuoista ja varjolaivastosta. Kos peräänkuulutti, että yhteyspolitiikka on linkitettävä turvallisuuteen, jotta rakennetaan rauhaa.

Keskustelussa korostuivat yhteistyön tiivistäminen, yhteyspolitiikan strateginen merkitys sekä Mustanmeren alueen vakauden ja resilienssin keskeinen rooli Euroopan turvallisuudelle. Useat puheenvuorot painottivat Ukrainan tukemista, kestäväää ja oikeudenmukaista rauhaa sekä merenkulun ja kriittisen infrastruktuurin suojelua. Venäjän hyökkäyssodan nähtiin olevan paitsi sotilaallinen myös

meriturvallisuuskysymys, ja esiin nousi tarve vahvistaa alueellista turvallisuutta, estää pakotteiden kiertämistä sekä kehittää yhteisiä turvallisuusmekanismeja. Alueen maiden esimerkit hybrdivaikuttamisen torjunnasta ja rauhanprosessien etenemisestä nähtiin myönteisinä, ja yhteyspolitiikan katsottiin tukevan niin taloudellista yhdentymistä kuin turvallisuuttakin.

Yhteyspolitiikka-keskustelu käytiin Keski-Aasian maiden ollessa läsnä. KE Kallas totesi Mustanmeren alueen olevan kriittinen yhteyspiste Euroopasta Keski-Aasiaan, ja yhteyspolitiikan olevan keino kestävän rauhan edistämiseen. EU on sitoutunut edistämään resilienttejä kuljetusreittejä niin maalla kuin merellä muun muassa Global Gateway -hankkeiden kautta.

Keskustelussa korostettiin alueellisen resilienssin vahvistamista ja yhteistyön tiivistämistä Euroopan, Mustanmeren ja Keski-Aasian välillä. Keskusteluissa painotettiin muun muassa digitaalisen yhteyspolitiikan merkitystä ja hybrdivaikuttamisen torjunnan koordinoitua. Keski-Aasian edustajat toivat esiin taloudellisen yhteistyön, vihreän siirtymän ja kriittisten raaka-aineiden merkityksen.

Korkea edustaja Kallas ja komissaari Kos päättivät kokouksen toteamalla, että turvallisuus ja yhteyspolitiikka ovat erottamattomasti yhteydessä. Seuraava ministerikokous järjestetään vuoden kuluttua. Sitä ennen kokouksen teemoja työestetään eri kokoonpanoissa. Tashkentin investointifoorumissa on tarkoitus esitellä uusi yhteistyökehikko yhteyspolitiikan edistämiseksi.

Suomen edustajat

Pysyvä edustaja Jori Arvonon; ulkoasiainsihteerit Anu Kynkäänniemi

Asiakirjat

Napsauta tähän ja kirjoita keskeisimpien kokouksessa käsiteltyjen asiakirjojen asiakirjanumerot ja tarvittaessa nimet

Liitteet Pöytäkirjat; Co-chairs conclusions

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite